

Hotel »Metropol« je največji hotel v Jugoslaviji, ker šteje z letos zgrajenim delom 164 moderno opremljenih sob (250 postelj), s kopalnicami, toplo in mrzlo vodo in ostalim komfortom opremljenih.

Hotelsko podjetje razpolaga z osebjem, ki govori vse srednjeevropske jezike.

Hotelska pisarna ima trgovske in tujskoprometne zveze s podjetji v Nemčiji, Franciji, Angliji, Italiji, Avstriji itd., in vodi ž njimi korespondenco in obračune za potujoče občinstvo.

Tourist office — »Putnik« — ima v hotelu svojo ekspozituro za vse panoge tujskega prometa, kakor prodajo železniških in parobrodskih vozniških listkov, za spalne voze, avtobusni promet itd., kakor tudi menjalnico za tuje valute.

Zveza s Sušakom. Izpred hotela odhajajo in prihajajo potniški avtobusi, ki vozijo dnevno na Sušak.

Kavarna, moderno opremljena, s priznano dobro postrežbo ob zmernih cenah, je v čast vsemu podjetju. Ima na razpolago časopise in razne revije v vseh jezikih. Kavarna se bo še letos izdatno razširila, kar je najboljši dokaz, kako priljubljena je pri občinstvu.

Restavracija. Za večje potovalne družbe kakor tudi za posamezne potnike in za domačine so na razpolago krasni *jedilni saloni* z najboljšo kulinarično postrežbo in dobro pijačo, vse po zelo zmernih cenah. Na razpolago je *velika dvorana* za obširne prireditve, *dve klubovi sobi*, *kegljišče*, *lep senčnat vrt*. S *terase* na strehi hotela, na katero vozi dvigalo, je romantičen razgled na mesto, okolico, planine in snežnike.

Garaže so na dvorišču, kjer je tudi velika mehanična delavnica za popravilo avtomobilov. Na dvorišču je tudi prostor za avtobuse.

Hotel Metropol-Miklič v Ljubljani

Karel Miklič

ELEKTRIČNE NAPRAVE MODERNEGA HOTELA

ING. D. MATANOVIČ

Obrat modernega hotela ni enostaven. Zahteva veliko število pomožnih naprav, ki imajo vse namen omogočiti nemoten in tih obrat ter čim večjo udobnost gostom. Pri zgraditvi hotela je treba rešiti mnogo detajlov, pri katerih se morajo posvetovati strokovnjaki raznih panog. Posebno elektrotehnik ima važno besedo, ker obratuje velik del teh naprav z električno

energijo. Vse te naprave morajo biti ustrezajoče in sodobne, ker bi bilo žalostno, če bi morali takoj ob začetku obratovanja konstatirati, da je na novo postavljena naprava prav za prav že zastarela.

Udobnost gostov je najvišji cilj vsakega gostiteljskega obrata. Zadovoljni gostje se bodo vedno vračali. Vse naše naprave moramo projektirati tako, da upoštevamo v polni meri to zahtevo.

Zelo važno je predvsem, da je *električna razsvetljava v redu*. Brezpogojno mora ustrezati vsem zahtevam, ki jih stavimo do pravilne razsvetljave. Razsvetljava ne sme slepiti in zato nikdar in pod nobenim

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 6

Nasproti nebotičnika

Telefon šte. 28-35

Lekarna »Pri angelu«

Dr. G. PICCOLI

Najmoderneje urejena lekarna.

Velika zaloga tuzemskih in inozemskih specialitet.

Oddajajo se zdravila na recepte za vse bolniške blagajne.

Izdeluje malinovec najboljše kakovosti (na malo in na veliko).

Vedno v zalogi: najfinejše sveže norveško ribje olje.

Naročila točno

po povzetju

pogojem ne smemo uporabljati golih žarnic, pa najsi bodo eventuelno matirane ali opalne. Bleščeča razsvetljava z golimi žarnicami je neprijetna predvsem zaradi tega, ker je prevelika razlika med svetlostjo žareče nitke žarnice in med razsvetljeno okolico. Oko se adaptira na večjo svetlost žareče nitke, to se pravi zenica se zoži in naravna posledica tega je, da ostale manj svetle predmete slabše vidimo, kakor bi jih sicer videli pri enako močni a ne slepeči razsvetljavi. Razen tega utruja slepeča razsvetljava oko. In utrujenih gostov si vendar večinoma ne želimo.

Zlasti mora biti razsvetljava v kavarniških in restavracijskih prostorih pravilna. V kavarni na primer mora biti razsvetljava dovolj močna, da se lahko povsod dobro čita. Na mestu je ali poluposredna razsvetljava ali celo posredna razsvetljava pri prav luksuznih napravah. V foyerju, na stopnjišču, v pisalnih in vseh drugih družabnih prostorih, treba predvideti na vsak način dovolj močno in lepo razsvetljavo, ki očesa ne žali. Seveda je treba upoštevati tudi gospodarnost razsvetljevalne naprave. In ravno pri razsvetljavi gospodarnost ni sama po sebi podana. Z določenim učinkom se da napraviti eventuelno dobra ali tudi veliko slabša razsvetljava. Prav gotovo se izplača, da se bavimo specialno tudi z razsvetljavo.

Prej navedena zahteva po udobnosti gostov je povzročila, da se danes večinoma ne uporablja več takozvani hotelski stik, pri katerem moremo prižgati le eno žarnico. Lahko se zgodi, da rabi gost nekaj časa razen svetilke za splošno razsvetljavo, ki je nameščena na stropu, še drugo, n. pr. namizno sve-

tilko. Razume se, da mora imeti poleg zrcala še posebno svetilko in povsod v vseh prostorih dovolj vtičnih spojin. Tudi na hodnikih so potrebne spojnice, n. pr. za morebitni priključek sesalnikov za prah.

V vsaki hotelski sobi mora biti *tekoča topla in mrzla voda*. Topla voda se proizvaja centralno. Pri primerni nizki ceni električne energije se včasih izplača postaviti električne zbiralnike za toplo vodo, takozvane *bojlerje*, ki so le preko noči priključeni in katerih porabo energije zaračuna elektrarna po nizki tarifi za nočni tok. Bojlerji imajo zelo popolno toplotno izolacijo ter ostane radi tega temperatura tople vode ves dan praktično ista, čeprav bojler podnevi električno ni priključen na napetost. Tudi *električna kuhinja* ima veliko prednosti. Obrat je zelo čist, posamezni grelniki, pečnjaki, lonci itd. se priključujejo le po potrebi, kadar se zares rabijo, ter se lahko naravna temperatura, oziroma množina proizvajane toplote v več stopnjah.

Včasih pride tudi *električna kurjava* v poštev. Posebno pripravna je na primer za posamezne kopalnice, ki jih je treba že prej greti, preden je centralna kurjava v obratu. Splošna uredba električne energije za kurjavo pa je samo pri zelo nizki ceni električne energije mogoča.

Zelo važno je *pravilno zračenje prostorov*. Dostikrat se temu problemu ne posveča dovolj pažnje. Projektiranje pravilne zračilne naprave ni enostavna naloga. Ni rešena s tem, da vgradimo kakršnekoli zračnike. Izbrati jih je treba pravilno za vsak posamezni primer. Sedaj se često združuje zračenje s kurjavo. Sveži zrak se dovaja skozi grelnike, ki so priključeni ali

MESTNA KLAVNICA

prodaja

LED

v kosih

po 12-5 kg težkih

po sledeči ceni:

Pri enkratnem odvzemu:

za 1 kos	Din 5—
do 100 kosov	" 4—
preko 100 do 200 kosov	" 3—
preko 200 kosov	" 2:50

Pri dostavi na dom se računa vsak kos dostavnina po 1 Din

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

Z. Z. O. Z.

LJUBLJANA
KOPITARJEVA
ULICA ŠT. 6/II

*Črtalnica in tvornica poslovnih knjig.
Priporoča svojo veliko zalogo mno-
govrstnih salda-konti, štrac, žurnalov,
itd. lastnega izdelka. Vstopnice za
razne prireditve. Blagajniške bloke*

R. KRAŠOVEC

KNJIGOVEZNICA, KARTONAŽNA
IN GALANTERIJSKA DELAVNICA

LJUBLJANA, ŠTUDENTOVSKA ULICA 7

Priporočam se zadrugam
g. trgovcem in društvom
za naročila vseh papirnih,
kartonažnih, knjigoveških
in galanterijskih del

Po zelo znižanih cenah

na centralno kurjavo ali pa na električni tok. Lahko se postopa celo tako, da odpade vsaka posebna kurjava prostora, ki se greje edino s segretim zrakom. Potrebni so več zračnikov, ki služijo deloma za vpihavanje svežega, deloma tudi za izpihavanje izrabljenega zraka iz prostora. Pri pravilnem obratu ne nastane nikdar prepih, ker se delovanje zračnikov tako uravnava, da je zrak v prostoru stalno pod malim nad pritiskom. Seveda mora biti dotekajoči zračni tok dovolj razdeljen in tako usmerjen, da se popolnoma razprši.

Pri prav visokih stavbah je treba skrbeti za to, da je voda v vseh, tudi v najvišjih nadstropjih, na razpolago z zadostnim pritiskom. Naravni pritisk vodovoda je v primru zelo visoke stavbe preslab, da bi spravil vodo do vrha stavbe. Postaviti je treba *električne črpalke*, ki obratujejo v zvezi s tlačnim kotlom popolnoma samodejno.

Dvigala so zgrajena na električni pogon. V stavbah z manjšim prometom se upravlja dvigalo iz kabine potom tipk. Pritisk na gumb povzroči, da se dvigalo dvigne do zaželenega nadstropja. Posebne stalne postrežbe pri taki napravi ni treba imeti. V stavbah z veliko frekvenco, posebno tedaj tudi v hotelih, se predvidi večje in hitrejše dvigalo, ki ga upravlja običajno strežnik. Tudi *paternoster* je zelo pripraven. Kabine si sledijo druga drugi, teče pa le počasi, ker morajo ljudje vstopati in izstopati med obratom. Ne ustavlja se. Paternoster pa ni primeren za zelo visoke stavbe, ker je njegova hitrost premajhna.

Vsaka restavracija in vsaka kavarna mora biti danes opremljena s *hladilno napravo*, ki obratuje z električnim tokom. Sistemi so različni. Nekateri so samo ponoči električno priključeni, trošijo tedaj le ceneni nočni tok. Tudi *pralnica* mora biti električno

opremljena. Poznamo prav različne vrste pralnih aparatov, katerih ena skupina dela na ta način, da mehaničnim potom meša perilo, druga pa pere perilo tako, da kroži vroča milnica po naloženem perilu. Tak aparat mora biti dalj časa priključen ter mu dovoljujejo elektrarne zaradi velike porabe energije zaračunavanje po nočni tarifi, enako kakor za bojlerje. Zelo koristen aparat je tudi *električni sušilnik perila*, ki osuši potom centrifugalne sile perilo v taki meri, da je ravno pripravno za likanje.

Zelo važna je danes reklama. Prav gotovo pa je najbolj elegantna *svetlobna reklama*. S transparenti ali osvetljenimi ploskvami poudarjamo nekatere dele stavbe, na primer vhode, s svetečimi črkami izpišemo imena. Zelo učinkovita je neonova reklama, pri kateri žari plin v prav živih barvah. Izredno lepa je tudi osvetljena stavba ali kak spomenik ali vodoomet.

Zelo važen del tvorijo naprave *šibkega toka*. Telefon mora biti v vsakem obratu in tudi hotelski gost mora biti vselej telefonično dosegljiv. Praviloma mora imeti vsaj del tujskih sob lasten telefonski aparat, ki je priključen na telefonsko omrežje preko hišne centrale. Z vsakim aparatom se lahko govori neposredno s poljubnim telefonskim naročnikom dotičnega kraja, pri klicu od zunaj pa mora posredovati hišna centrala.

Dajanje *signalov* se vrši že od nekdaj električnim potom. Električni zvonec je splošno znana signalna naprava. Ne spada pa v modern hotel, ker povzroča velik ropot, ki ga morajo poslušati tudi gostje, čeprav je namenjen le postrežbi. Namesto *akustičnih signalov* se uporabljajo sedaj izključno le *optični signali*. Svetlobne signalne naprave nadomestujejo stare zvočne naprave. V vsaki sobi imamo dve do tri tipke za klicanje sobarice, natakarja ali sluga. Pritisk na tipko sproži optični signal, ki posreduje željo gosta. Pri nekaterih napravah so uslužbenci v vsakem slučaju dosegljivi, tudi kadar je na primer sobarica zaposlena s pospravljanjem poedinih sob. V ta namen služi posebna prenosna naprava, ki se lahko priključi v vsaki sobi na signalno napeljavo.

Predvideti je treba tudi *prenosne naprave za glasbo*. Včasih igra samo ena godba, ki se naj sliši na več mestih. Mikrofon pošlje svoj tok do električnega ojačevalnika, na katerega so priključeni zvočniki. Taka naprava služi lahko tudi za podajanje reproducirane glasbe.

Električne ure so zelo pripravne in potrebne. Na poljubnih mestih namestimo enostavne stranske ure, ki jih upravlja glavna električna ura, s katero so električno zvezane vse stranske ure. Sedaj se uveljavljajo tudi električne ure za neposredni priključek na napetost omrežja.

Vačkrat rabimo tudi razne *varnostne naprave*. Tresor na primer je najbolje zavarovan z električno napravo, ki takoj javi vsako nerednost in približanje tujih oseb. Tudi *požarno - prijavne naprave* so priporočljive.

Končno naj omenim še *strelovodno napravo*, ki tudi zasluži veliko skrbnosti. Pravilno je treba zasnovati vode strelovodne naprave tako, da jim bo strela zares sledila. Strela je namreč nekoliko samovoljna. Večkrat ne gre do zemlje po poti, ki jo hoče človek predpisati, temveč si poišče sama drugo pot ter pri tem lahko preskoči tudi več metrov zračne poti v stavbi sami. Strela sledi namreč vedno oni poti do

zemlje, kjer ji je najbolj udobno. Umetnost gradnje pravilne strelovodne naprave je v tem, da gradimo streli tako umetno pot, ki ji najbolj ustreza, ki ji bolj ustreza, kakor vsaka druga pot. Poznati je treba lastnosti strele, da se lahko pravilno izvede strelovodna naprava. Najvažnejši njen del je vzemljitev. Če ta ni v redu, je strelovodna naprava odveč.

Razume se, da mora električna instalacija ustrezati vsem zahtevam varnosti in obrata. Pogrešeno je, vse stavbe instalirati po isti šabloni. Pravilno je, da se arhitekt že pred začetkom gradnje, ob priliki izdelave končnih načrtov pomeni z elektroinženjerjem, ki mu svetuje pri vprašanjih elektrotehnične in svetlobnotehnične narave. Namestiti je treba takoj priključke za vse predvidene naprave, ker se naknadne spremembe težje izvedejo ter stanejo tudi mnogo več. Le pravilno in dosledno sodelovanje vseh strokovnjakov lahko ustvari nekaj, kar ustreza v vsakem oziru zahtevam sodobnosti.

NOTRANJA OPREMA GOSTILNIČARSKIH PODJETIJ

MIROSLAV ZUPAN

Poleg pravilne razvrstitve in oblike prostorov je v gostilničarskih podjetjih smotrena oprema lokalov ena poglobitnih zahtev novodobnega gradbenega udeleževanja.

Že od vsega početka mora tako stavbni gospodar, kakor tudi projektant nove zgradbe razmisliti do

vseh podrobnosti vprašanje načina izvedbe, vrste materiala, sloga, praktičnosti notranje opreme, če hoče, da bo zadostila vsem zahtevam gostilničarskega podjetnika kot tudi gosta. Današnji čas namreč zahteva, da se že pri gradnji zasebnih domov posveča največja pažnja temu, da se pri izdelavi notranje opreme oziramo ne samo na kakovost in ceno materiala, ampak tudi na estetsko plat in harmonijo opreme z okolico. — Pri upoštevanju teh okoliščin dosežemo brez povečanih izdatkov prijeten in udoben dom, ki odgovarja vsem novodobnim načelom gradnje, tako ekonomsko-praktičnim kakor tudi estetskim.

Če pa se uveljavljajo ta načela ureditve notranje opreme že pri zasebnih stanovanjih, toliko bolj naj bi jih upoštevala gostilničarska podjetja, kot so to: krčme, gostilne, restavracije, kavarne, hoteli etc. Da se bo gost počutil ugodno, je potrebno, da se mu nudi tudi glede opreme udobnost in sicer vsaj toliko, kot jo ima doma. To je važno dejstvo, kateremu se pa, na žalost, ne posveča še dovolj pažnje.

Relativno nizke cene prehrane in stanovanj, lepi kraji, privabljajo vedno več tujcev v naše kraje; tujski promet rase leto za letom. — Velik tujski promet pa zahteva predvsem od gostilničarskih podjetij, da napredujejo z duhom časa, da skušajo v polni meri zadostiti zahtevam gostov, jim nuditi ugodje in zadovoljstvo, k čemur gotovo največ pripomore notranja oprema, ureditev prostorov. Tudi krepak razvoj železniškega, avtomobilskega in zračnega prometa, ki je skrajšal čas in razdaljo ter pospešil tempo

Indus

TOVARNA USNJA IN USNJIENIH IZDELKOV, DRUŽBA Z O. Z.

V LJUBLJANI — SV. PETRA CESTA ŠTEV. 72

TELEFON INTERURBAN ŠTEV. 25-28 — NASLOV ZA BRZOJAVKE „INDUS“

Tovarna čevljev, usnjarna,
tovarna jermen in torbarskih izdelkov

Izdeluje v najboljši
kvaliteti:

Telečji in goveji boks

Blank usnje

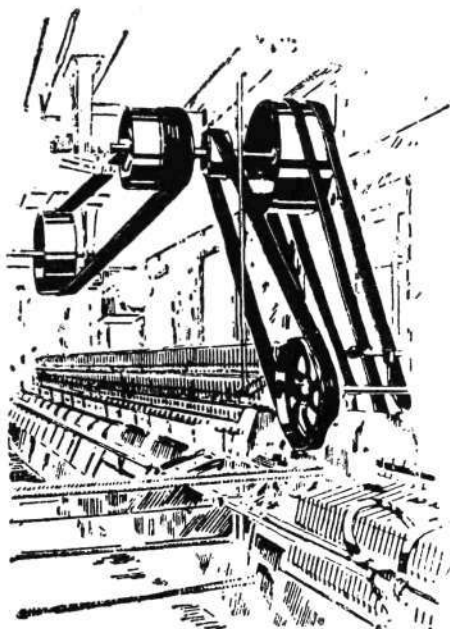
Gornje mastno usnje

Krom usnje

Galunsko usnje

Svinjsko usnje

Usnjene kovčge, neceserje, dokolenice, damske torbice, šolske torbice, aktovke, denarnice vseh vrst, sportne pasove, otroške in nogomet. žoge ter vse v to široko spadajoče predmete

Jermena iz vegetabilno, krom in specialno strojenega usnja za industrije in poljedelske stroje, specialne jermenske izdelke za tekstilne tovarne, šivalna in vezalna jermenca, jermenca za smuči itd.